

Addendum ‘sectorgerichte aanpak van de Oekraïne crisis’ bij het sectorconvenant 2021 – 2022 afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van sector Vrije beroepen (PC336)

Tussen de VLAAMSE REGERING,

hierbij vertegenwoordigd door:

De heer Jo Brouns, De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

hierna de “Vlaamse Regering” genoemd,

en de SOCIALE PARTNERS VAN SECTOR Vrije beroepen,

met als vertegenwoordigers voor de werkgevers:

- De heer Anton Smagghe, Unizo;
- De heer Gianni Duvallier, VBO;

met als vertegenwoordigers voor de werknemers:

- Mevrouw Magali Verhaegen, Plus;
- Mevrouw Dorine Cordy, ABVV;
- Mevrouw Aurelie Carette, ACLVB;

hierna “de sector” genoemd,

WORDT OVEREENGEKOMEN WAT VOLGT:

Verbintenissen van de Vlaamse Regering

Artikel 1. De Vlaamse Regering verbindt er zich toe om in het kader van voorliggende overeenkomst tijdens de periode van **1 juli 2022 tot en met 30 juni 2023** een maximale toelage van **85.000,00 EUR** uit te betalen aan **Liberform, Willebroekkaai 37 te 1000 Brussel (ondernemingsnummer: 0668.469.362 -bankrekeningnummer: BE11 7310 2686 6648)** ter financiering van acties in het kader van een sectorgerichte aanpak van de Oekraïne crisis.

Artikel 2. De in deze overeenkomst opgenomen engagementen zijn inspanningsverbintenissen en resultaatsverbintenissen. Bij de afrekening wordt de verantwoording van de inspanningen én van de resultaten beoordeeld:

- 80% van de projectsubsidie wordt verbonden aan de inspanningen die geleverd worden door de sector;
- 20% van de projectsubsidie wordt verbonden aan de resultaatsverbintenissen die in de overeenkomst worden vermeld: twintig percent van het in artikel 1 vermelde bedrag wordt uitbetaald in zoverre de resultaatsverbintenissen zijn behaald. Als een verbintenis niet wordt behaald, wordt de twintig percent a rato van het aantal behaalde resultaatsverbintenissen uitbetaald;
- De storting van de subsidie wordt geregeld via het Ministerieel Besluit houdende toekenning van een projectsubsidie aan Liberform ter uitvoering van het addendum sectorgerichte aanpak Oekraïne crisis bij het sectorconvenant 2021-2022 afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van sector Vrije beroepen.

Verbintenissen van de sector

Artikel 3. De sector Vrije beroepen verbindt zich ertoe om, flankerend aan de (inter)sectorale aanpak van VDAB, ondersteuning te bieden bij het samenbrengen van de juiste partners, het snel detecteren van geschikte vacatures, werkplekken voor werkpleklers en er mee voor te zorgen dat de vacatures efficiënt tot bij de doelgroep geraken.

Artikel 4. De sector verbindt er zich toe de subsidie enkel aan te wenden voor de loonkosten en werkmiddelen ter uitvoering van deze acties.

Artikel 5. Ter verantwoording en ter evaluatie van deze overeenkomst bezorgt de sector ten laatste op **30 september 2023** een eindrapport aan het departement Werk en Sociale Economie. Het eindrapport omvat:

- de rapportering over de verschillende initiatieven ter realisering van dit addendum;
- de toetsing van het behalen van de resultaatsverbintenis(sen);
- de verantwoording van de aanwending van de ontvangen subsidiebedragen.

Het departement Werk en Sociale Economie bezorgt de richtlijnen inzake de rapportering tijdig aan de sector.

Omgevingsanalyse en visie

Naast het convenant werkte Liberform de voorbije maanden aan:

- Competentieprognose via het ESF-project – 511 Scope, Jobcapacity: in de eerste fase van dit project werd deskresearch, workshops, interviews en stuurgroepen georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten werd steeds de focus gelegd op de verschillende trends (zoals samenwerken, digitalisering, ...). Maar telkens kwam 1 thema naar boven drijven, een tekort aan kandidaten voor de vele vacatures te kunnen invullen. De kennis van de mogelijkheden van jobs in de sector zijn niet gekend.
- Rapport risicoanalyse in het kader van mogelijke discriminatie bij aanwerving: niet enkel werden cijfers samengebracht, er werden met verschillende ordes en instituten focusgesprekken georganiseerd, en waar mogelijk ook enquêtes naar leden gestuurd. In een volgende fase zal er meer kwalitatief onderzoek worden verricht naar mogelijke drempels in de sector bij de werkenden. Maar wat vooral bijbleef: de sector staat open voor diversiteit als maar de vacatures ingevuld zouden raken.

Met andere woorden: vele ondernemingen kunnen niet of onvoldoende groeien omdat de vacatures niet ingevuld geraken; en de druk op de huidige werknemers blijft hoog.

In navolging van deze gesprekken heeft Liberform onder meer bij ordes en instituten gepeild of er interesse is om een rol op te nemen bij het aanwerven van anderstalige nieuwkomers, in case Oekraïense vluchtelingen.

Volgende bevindingen kunnen we noteren:

1. In het kader van de analyse van risico's van mogelijke discriminatie bij aanwerving stelde Liberform vast dat:
  - Er weinig niet-Belgen in de sector aan de slag zijn;
  - Er heel wat marge is om anderstalige nieuwkomers, onder meer uit Oekraïne, te informeren over de sector van de vrije beroepen;
  - Er heel wat marge is om ondernemingen in de sector te informeren over werken met anderstalige nieuwkomers;
  - Er veel openstaande vacatures zijn die jammer genoeg niet ingevuld raken.
2. Bij rondvraag bij verschillende actoren/stakeholders in de sector (ordes, instituten, beroepsfederaties) hoorde Liberform:
  - Dat er weinig tot onvoldoende kennis verzameld is rond werken met anderstalige nieuwkomers. Fragmentarisch kan veel gevonden worden. Maar het is interessant om te bundelen.
  - Dat er een scherpe vraag is bij zowel ordes en instituten als beroepsfederaties om mogelijke projecten te initiëren met onder meer Oekraïense vluchtelingen en zo aan de slag te gaan (zie concrete acties). De sector van de vrije beroepen is een sector waar een hoge scholingsgraad nodig is. De huidige cijfers van VDAB tonen aan dat de reeds geregistreerde vluchtelingen een hoge scholingsgraad kennen. Dit zorgt ervoor dat het een opportuniteit is om dit thema ter hand te nemen en mee aan de slag te gaan.

Daarom ziet Liberform vooral een rol weggelegd op kennis verzamelen om te informeren en te sensibiliseren, en waar mogelijk te faciliteren. Daar er nog geen kennis omtrent dit thema in de sector aanwezig is, zal daar eerst mee gestart worden. De opgebouwde kennis zal via verschillende communicatiedragers verspreid worden. Er zal met de verschillende actoren overlegd worden wat

de beste manier is om te informeren. Naast informeren zal Liberform mogelijke partners samenbrengen om mogelijke concrete acties te initiëren. Zo zit medio mei VDAB samen met ITAA (Institut Tax and Accountants advisory) en zal Liberform ook aanwezig zijn om te bekijken of er mogelijke opleidingstrajecten uitgewerkt kunnen worden.

Resultaatsverbintenis(-sen)

De sector engageert zich tot volgende resultaatsverbintenis(-sen):

Resultaatsverbintenis	Omschrijving
Postmailing naar de 5.957 Vlaamse ondernemingen van de sector (sectorfoto 2020 – kunnen er meer zijn, maar cijfers hebben we pas in juli)	Via een postmailing zullen de ondernemingen in Vlaanderen geïnformeerd worden over werken met 'anderstalige nieuwkomers', welke bestaande tools (cf. VDAB) er voor handen zijn, welke tools Liberform aanreikt en waar ze terecht kunnen voor meer informatie. De #werkplekvrij zal hierbij steeds worden meegenomen, en geduid.

Acties

 Actie 1: Er wordt kennis verzameld om ondernemingen wegwijs te maken in werken met anderstalige nieuwkomers, met als casus Oekraïne	
Omschrijving	<p>Liberform heeft op dit moment geen kennis opgebouwd omtrent het werken met anderstalige nieuwkomers in ondernemingen. Via deze actie zal Liberform informatie verzamelen over wat werkgevers onder meer moeten doen om in orde te zijn bij aanwerving van anderstalige nieuwkomers (juridisch - sociaal - administratief - ...).</p> <p>Daarnaast zal ook gefocust worden waar ondernemingen terecht kunnen om bijvoorbeeld de nieuwe medewerker de kans te geven om de taal te leren. Maar er zal ook gefocust worden op huidige werknemers voorbereiden op het samenwerk met anderstalige nieuwkomers. Immers, bijvoorbeeld de Oekraïense vluchtelingen komen met een rugzak aan gebeurtenissen die ze hebben meegemaakt. Dit is een belangrijk element om mee te nemen in het verhaal.</p> <p>Naast de focus op de huidige crisis, wil Liberform dit als een duurzaam thema uitrollen, en mogelijks inkantelen in de komende acties rond diversiteit en inclusie.</p>
Timing	Juli 2022 – november 2022
Betrokken partners	Dit is nog niet duidelijk. Er zullen externe partners betrokken worden om de kennis aan te leveren. Offertes werden evenwel nog niet opgevraagd.

Inspanningsverbintenis	Op basis van enerzijds reeds bestaande informatie, en anderzijds aanvullend met informatie hoe op de werkvloer rond diversiteit te werken met vluchtelingen in het team zal een sector-eigen informatiebundel zijn uitgewerkt.
-------------------------------	--

 Actie 2: Informeren van ondernemingen, verantwoordelijken en actoren in de sector over de tewerkstelling van 'anderstalige nieuwkomers', en in het bijzonder Oekraïense vluchtelingen	
Omschrijving	<p>Actie 1 legt de focus op het verzamelen van de nodige informatie om ondernemingen in de sector te helpen bij de aanwerving van anderstalige nieuwkomers, in case Oekraïense vluchtelingen. In actie 2 ligt de klemtoon op communiceren, zodat de informatie de doelgroep van ondernemingen bereikt, en dat overgegaan kan worden naar acties (in het beste geval onmiddellijke aanwerving).</p> <p>Naast de resultaatsverbintenis waar een postmailing zal gebeuren met centraal daarbij #werkplekvrij, zal de ontwikkelde tool uit actie 1 op een zo een breed mogelijke manier verspreid worden. Zowel bij bedrijfsbezoeken als op events zal dit worden verspreid. In de nieuwsbrieven zal Liberform op geregelde tijdstippen communiceren omtrent de mogelijkheden die onder meer de VDAB aanbiedt (cf. Info-sessies, jobbeurzen, ...) met als doel om de informatie zo breed mogelijk te verspreiden in de sector.</p>
Timing	Juli 2022 – juni 2023
Betrokken partners	Ordes, instituten, beroepsfederaties, ...
Inspanningsverbintenis	<ul style="list-style-type: none"> - Resultaatsverbintenis: postmailing - Inspanningsverbintenis: Op basis van een uitgewerkt communicatieplan wordt de nodige informatie via verschillende kanalen verspreid.

 Actie 3: Samenwerking tussen partners initiëren om mogelijke acties uit te werken om anderstalige nieuwkomers, in casu nu Oekraïense vluchtelingen, te informeren over de sector	
Omschrijving	<p>Liberform kan geen anderstalige nieuwkomers, bijvoorbeeld Oekraïense vluchtelingen zomaar naar de sector toeleiden. Maar Liberform kan acties ondersteunen van de verschillende actoren in de sector (accountants, architecten, dierenartsen, ...). We denken hierbij aan de mogelijke acties die ITAA opzet met de VDAB, of NAV die in samenwerking met KU Leuven bekijkt wat voor architecten kan.</p> <p>Uit deze ad hoc acties kan geleerd worden om mogelijks meer duurzame acties op te bouwen. Liberform zal daarom doorheen de looptijd van het addendum onderzoeken wat de ondersteunende rol kan zijn op het vlak van informeren van anderstalige nieuwkomers, en ondernemers, over sectorspecifieke initiatieven, met als doel de toeleiding naar de sector te bevorderen.</p>
Timing	Juli 2022 – juni 2023
Betrokken partners	Ordes, instituten, beroepsfederaties, VDAB, universiteiten, ...

Inspanningsverbintenis	Op basis van goede voorbeelden, en mogelijke ad hoc initiatieven wordt gewerkt aan concrete acties om anderstalige nieuwkomers, in case Oekraïense vluchtelingen, te informeren over de kansen in de sector.
------------------------	--

	Actie 4: De sector deelt ervaringen over de projecten van het addendum met medesectoren en levert een bijdrage aan relevante intersectorale opportuniteiten en projecten die in de looptijd van het addendum kunnen ontstaan
Omschrijving	De sector deelt ervaringen over de acties in het kader van het addendum met andere sectoren via de intersectorale werking van de SERV. De sector blijft doorheen de looptijd van het addendum de intersectorale samenwerkingsmogelijkheden verkennen en levert een bijdrage aan relevante intersectorale projecten.
Timing	doorlopend Juli 2022 – juni 2023
Betrokken partners	SERV – intersectorale adviseur Andere sectoren
Inspanningsverbintenis	De sector deelt waar mogelijk de best practices uit het addendum met andere sectoren op de intersectorale netwerkmomenten.

Algemene bepalingen inzake financiering, beëindiging, wijziging, evaluatie, controle en toezicht van de overeenkomst

Beëindiging

Het addendum sectorgerichte aanpak van de Oekraïne crisis wordt afgesloten voor een periode van 1 jaar en kan niet stilzwijgend worden verlengd.

Het addendum sectorgerichte aanpak van de Oekraïne crisis eindigt hetzij bij het verstrijken van de looptijd, hetzij bij onderlinge overeenkomst tussen de partijen, hetzij door opzegging. De partijen kunnen op elk moment het addendum opzeggen, mits ze een opzegtermijn van 6 maanden in acht nemen. De kennisgeving van de opzegging gebeurt per aangetekende brief. De opzeggingstermijn begint te lopen vanaf de eerste werkdag na de kennisgeving. Het Oekraïne addendum kan door de Vlaamse Regering worden beëindigd zonder inachtnaam van een opzegtermijn en zonder dat het aanleiding kan geven tot de betaling van een vergoeding als het algemeen belang dat in buitengewone omstandigheden vereist. Als bij de evaluatie door het departement Werk en Sociale Economie wordt vastgesteld dat de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties op ernstige wijze tekortschieten in de verwezenlijking van de beoogde doelstellingen, kan de Vlaamse Regering het Oekraïne addendum eenzijdig beëindigen zonder opzegtermijn en zonder dat het aanleiding kan geven tot de betaling van een vergoeding.

Wijzigbaarheid

De Vlaamse Regering bepaalt na voorafgaand overleg tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners in het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité, de wijze waarop bijstellingen of wijzigingen van het actieplan of van de verbintenissen in het addendum sectorgerichte aanpak van de Oekraïne crisis tijdens de looptijd worden doorgevoerd.

Evaluatie

Het departement Werk en Sociale Economie voorziet een sjabloon voor de inhoudelijke en financiële rapportage. Bij de opvolgingsmomenten en evaluaties wordt nagegaan of de aangegane verbintenissen ook effectief zijn bereikt.

Controle en toezicht

De sociaalrechtelijke inspecteurs van de administratie zijn belast met het toezicht op de naleving van de bepalingen van het decreet op de sectorconvenants en de uitvoeringsbesluiten ervan. De Vlaamse Regering kan in het geval van een vastgestelde inbreuk het addendum sectorgerichte aanpak van de Oekraïne crisis opschorten.

Opgemaakt in drie originele exemplaren waarvan elke partij een exemplaar ontvangt te Brussel op

Namens de Vlaamse Regering,

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS

Namens de sociale partners van sector Vrije beroepen,
met als vertegenwoordigers voor de werkgevers:

De heer Anton SMAGGHE,
Unizo

De heer Gianni DUVALLIER,
VBO

en met als vertegenwoordigers voor de werknemers:

Mevrouw Magali VERHAEGEN,
Plus

Mevrouw Dorine CORDY,
ABVV

Mevrouw Aurelie CARETTE,
ACLVB